

Haftalık Ekonomi ve Finans Bülteni

27 Temmuz 2015 / 30

Haftaya Bakış

Geçen hafta yurt içi piyasaların gündeminde Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde yaşanan terör saldırısı ve ardından Suriye sınırında yaşanan çatışmalar vardı. Pazartesi günü yaşanan saldırı ile birlikte bölgede gerginlik artarken, olumsuz gelişmeler piyasalarda da yankı buldu. Hızla artan jeopolitik riskler paralelinde hisse senetleri piyasası satışlarla karşılaşırken, döviz ve faizde de yukarı yönlü hareket gözlemlendi. Sınırdaki askeri operasyon düzenlenirken, ilerleyen dönemlerde bölgedeki olası gelişmelerin yakından izlenmesi bekleniyor.

TCMB Temmuz ayı Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında politika faizi olan 1 haftalık repo faizini %7,5 seviyesinde değiştirmeden bıraktı. Gecelik borç verme ve borç alma faizleri de sırasıyla %10,75 ve %7,25 düzeyinde kaldı. Toplantı sonrası yapılan açıklamada, sıkı para politikası duruşunun ve alınan makroihtiyati önlemlerin etkisiyle kredi büyüme hızlarının makul seviyelerde olduğu belirtildi. Dış talebin zayıf seyrini koruduğu, iç talebin ise büyümeye ılımlı ölçüde katkı sağladığı ifade edildi. Gıda ve enerji fiyatlarındaki seyrin kısa vadede enflasyonu olumlu yönde etkilediğini belirten TCMB, döviz kuru hareketlerinin ise çekirdek enflasyon eğilimindeki iyileşmeyi geciktirdiğine dikkat çekti. Böylece, enflasyon görünümünde belirgin bir iyileşme sağlanana kadar para politikasındaki temkinli duruşun sürdürülmesinin uygun olacağı vurgulandı. Ayrıca, TCMB haftanın son işlem gününde, döviz kurlarındaki yukarı yönlü hareket paralelinde Pazartesi'den itibaren geçerli olmak üzere bir hafta vadeli döviz depo faiz oranını dolar için %3,5'ten %3'e indirdi. Ayrıca, dolar cinsi tutulan zorunlu karşılıklara, rezerv opsiyonlarına ve serbest hesaplara uyguladığı faiz oranını %0,15'ten %0,21'e yükseltti. Yurt içinde hızla artan siyasi ve jeopolitik riskler de, önümüzdeki dönemde TCMB'nin sıkı para politikası uygulamalarını sürdürmesi gerektiğine işaret ediyor.

TCMB ve TÜİK tarafından yayımlanan tüketici güven endeksi, Temmuz'da aylık bazda %2,7 azalarak 64,66'ya geriledi. Bu dönemde genel ekonomik durum beklentisi bir önceki aya göre %5,8 gerilerken, tasarruf etme ihtimali %13,7 arttı. Endeksin 2014'teki zayıf seyrinin ardından, 2015 yılı başından bu yana eşik değer olan 100 seviyesinin

altında seyretmesi, tüketici güveninde kötümser durumun sürdüğüne işaret ediyor. Öte yandan, TÜİK tarafından yayımlanan verilere göre, Haziran'da konut satışları önceki yılın aynı dönemine göre %19,1 arttı. Bu dönemde ipotekli konut satışları %26,5 yükselirken, yurt genelinde ilk kez satılan konut sayısı da %20,1 arttı. Konut satışlarında artış devam etse de, yıllık bazda yükselişin hız kestiği görüldü.

Yurt dışı piyasalarda ise Yunanistan ile kreditorleri arasında gerçekleştirilen 3. mali yardım programı anlaşması ve bu çerçevede reform paketlerinin Yunanistan parlamentosunda onaylanma süreci takip edildi. Parlamentoda onaylanan ilk pakette vergi artışları ile bütçeye yönelik önlemler yer alırken, ikinci pakette ise faaliyetini sürdüremeyecek durumdaki bankaların yönetimi ve adalet sisteminin işleyişinin hızlandırılmasına dönük yasal düzenlemeler bulunuyor. Bu kapsamda, taşınmaz varlıklara getirilen ek vergilerin süresinin 2016'ya kadar uzatılması, ödeme süresi sona eren vergi borçlarının yeniden yapılandırılması, reklam vergilerinin yeniden belirlenmesi, kredi borcunu ödeyemeyenlerin evlerinin ihale yolu ile satışa çıkarılması ve ailelere yapılan yakıt yardımlarının durdurulması gibi birçok konuda yeniden düzenleme yapılması öngörülüyor. Anlaşmanın ön koşulu olan reformların görüş ayrılıklarına rağmen onaylanmasıyla, Yunanistan'ın 86 milyar euroluk kaynağa erişiminin sağlanması bekleniyor. Yeni mali yardım programı çerçevesinde Yunanistan'ın euro alanından çıkma olasılığının zayıfladığına işaret eden uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard and Poor's (S&P), Yunanistan'ın kredi notunu iki basamak yükselterek CCC'den CCC+'ya çıkardı.

Geçen hafta ABD'de açıklanan veriye göre 18 Temmuz'da sona eren haftada işsizlik maaşı başvuruları 255 bin kişi ile 279 bin olan beklentilerin oldukça altında gerçekleşti ve istihdam piyasasına ilişkin beklentileri olumlu yönde etkiledi. Temmuz ayı imalat PMI öncü verisi de 53,8 ile öngörülerin bir miktar üzerinde açıklandı. Konut piyasasına ilişkin göstergelere bakıldığında ise, ABD'de ikinci el konut satışları Haziran'da beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Yıllık bazda bakıldığında güçlü bir görünüm sergileyen ikinci el

HAFTALIK VERİLER (24 Temmuz)

	17.Tem	24.Tem	Değişim (%)		17.Tem	24.Tem	Değişim (%)	
BIST-100	82.790 (2)	78.712	-4,93	↓	EUR/USD	1,0828	1,0982	1,42 ↑
Gösterge Tahvil Faizi	%9,64 (2)	%10,05	0,41 (1)	↑	USD/TL	2,6516	2,7367	3,21 ↑
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,35	%2,27	-0,08 (1)	↓	EUR/TL	2,8722	3,0050	4,62 ↑
EMBI+ (baz puan)	391	407	16 (1)	↑	ALTIN (USD/ons)	1.134	1.098	-3,11 ↓
EMBI+ Türkiye (baz puan)	245	261	16 (1)	↑	PETROL (USD/varil)	56,7	54,4	-4,11 ↓

(1) Haftalık fark alınmıştır.

(2) 16 Temmuz itibarıyla

konut satışları verisi, önümüzdeki dönemde konut fiyatlarında daha fazla artışın sinyallerini vermiş olabileceği şeklinde yorumlandı. Diğer taraftan, Haziran'da yeni konut satışları ise 482 bin adet ile 550 bin olan beklentilerin oldukça altında kaldı.

St. Louis Fed Başkanı Bullard, Fed'in Eylül ayındaki toplantısında faiz artırımı kararı alması olasılığının %50'den fazla olduğunu söyledi. Bullard ayrıca, Eylül'de olası bir faiz artırımı gerçekleştiği takdirde, 2015 yıl sonuna kadar ikinci bir faiz artırımının söz konusu olabileceğini belirtti. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, ABD'deki faiz artırım olasılığı ile emtia fiyatlarındaki düşüşün gelişmekte olan ülkelerin kredi notuna baz oluşturan göstergeleri baskı altına alabileceğine dikkat çekti. Ayrıca, Türk bankalarının durumunu değerlendiren Fitch, dolar cinsinden finansmana bağımlı olunması paralelinde Türk bankalarının Fed'in faiz artırım beklentilerinden etkileneceğini, ancak bu etkinin bankaların güçlü sermaye yapısı sebebiyle sınırlı kalacağını ifade etti.

Geçen hafta küresel piyasalarda öne çıkan diğer veri açıklamalarına bakıldığında, İngiltere'de Haziran'da perakende satışların artış beklentilerinin aksine aylık bazda gerilediği görüldü. Aynı dönemde Almanya'da üretici fiyatları değişim beklenmemesine karşın düştü. Euro Alanı'nda da öncü verilere göre imalat ve hizmetler PMI verileri, Temmuz'da gerileyerek beklenenden zayıf bir performans sergiledi.

Çin'de öncü göstergeler ekonomik aktivitedeki zayıf görünümün sürdüğüne işaret etmeye devam ediyor. Ülkede açıklanan imalat PMI öncü verisi Temmuz ayında önceki aya

göre 1,2 puan düşerek 48,2'ye gerileyerek yaklaşık son 15 ayın en düşük seviyesine indi. .

Bu hafta yurt içi piyasalarda başta siyasi gündem ve jeopolitik gelişmeler olmak üzere, imalat sanayinde kapasite kullanım oranı ve dış ticaret verileri izlenecek. Uluslararası piyasaların ise ABD'de açıklanacak önemli ekonomik göstergeler ile Fed'in faiz kararına odaklanması bekleniyor.

Haftalık Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi
27 Temmuz	Reel Kesim Güven Endeksi	Temmuz	-
	Kapasite Kullanım Oranı	Temmuz	-
	Almanya Ifo Endeksi	Temmuz	108 (G)
28 Temmuz	ABD Tüketici Güven Endeksi	Temmuz	100,2
29 Temmuz	Hazine İç Borç Ödemesi (930 milyon TL)	-	-
	Fed Toplantısı	Temmuz	-
	ABD Bekleyen Konut Satışları	Haziran	%1
30 Temmuz	ABD Büyüme (Öncü)	2. Çeyrek	%2,9
	ABD İşsizlik Maaşı Başvuruları		272 bin kişi
31 Temmuz	Euro Alanı Tüketici Fiyat Endeksi (Öncü)	Temmuz	-
	Dış Ticaret Dengesi	Haziran	-6,8 milyar USD
	ABD Chicago PMI	Temmuz	50,0

(G) Gerçekleşme

Hisse Senedi Piyasaları

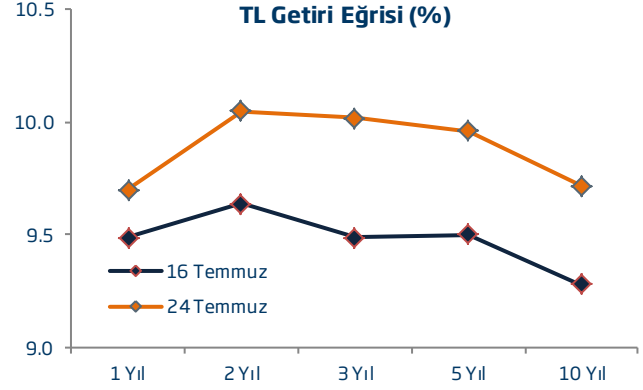
BİST ENDEKSLERİ

	16.Tem	24.Tem	Değişim (%)
BİST-100	82.790	78.712	-4,93
BİST-30	100.793	96.055	-4,70
BİST-Sınai	82.949	78.046	-5,91
BİST-Hizmetler	59.696	57.968	-2,89
BİST-Mali	107.953	102.697	-4,87

Geçtiğimiz hafta BİST-100 endeksinin seyrinde yurt içi piyasalara yönelik artan belirsizlikler belirleyici oldu. Yatırımcıların güvenli yatırım araçlarına artan yönelimi paralelinde borsa endeksi hızlı bir düşüş kaydederken, BİST-100 endeksindeki kayıpların haftanın ikinci yarısında hız kazandığı gözlemlendi.

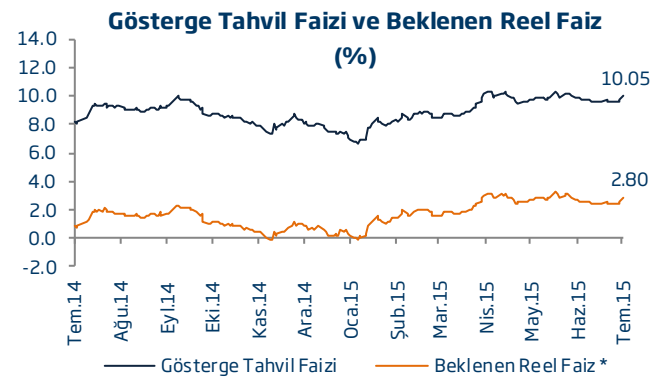
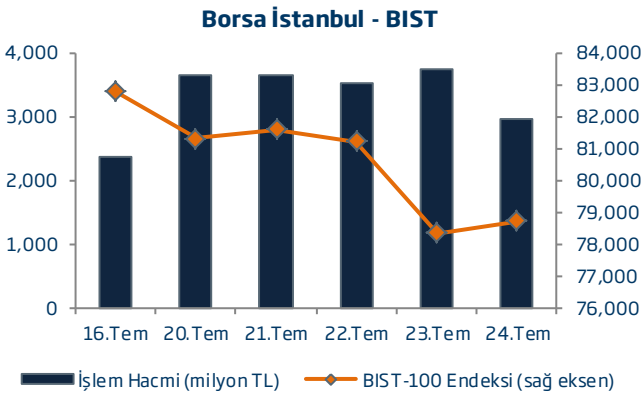
BİST-100 endeksi, Perşembe günü kapanışına göre %4,9 oranında gerileyerek Cuma gününü 78.712 puanda tamamladı. Böylece, borsa endeksi son 6 haftanın en düşük seviyesine geriledi.

Tahvil-Bono Piyasaları

Geçtiğimiz hafta, yurt içi piyasalara yönelik artan olumsuz değerlendirmeler tahvil bono piyasasının da zayıf bir görünüm çizmesine neden oldu. Bu süreçte yatırımcıların, güvenli liman arayışlarıyla birlikte TL varlıklara talebinin azaldığı gözlemlendi. Artan belirsizlikler paralelinde kısa vadeli varlıkların faizlerinde hızlı bir yükseliş gözlenirken, bu gelişme uzun vadeli varlıkların faizlerine sınırlı ölçüde yansdı.

Bu gelişmelerin etkisiyle, 2 yıl vadeli gösterge tahvilin faizi bir önceki hafta kapanışına göre 41 baz puan yükselerek Cuma gününü %10,05 seviyesinde tamamladı. Böylece, gösterge tahvilin faizi Haziran ortasından bu yana ilk kez çift haneli seviyelerde gerçekleşti.

Döviz Piyasaları

DÖVİZ KURLARI

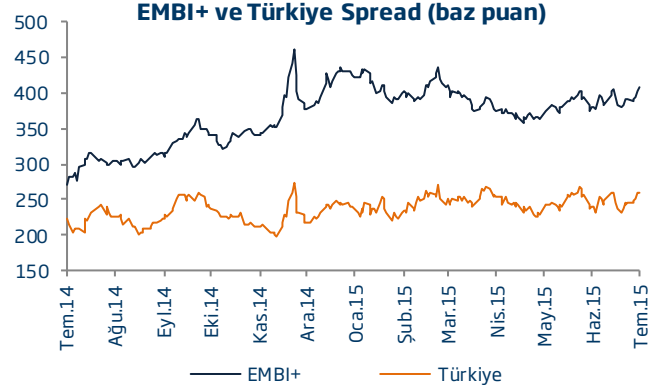
	17.Tem	24.Tem	Değişim (%)
Dolar	2,6516	2,7367	3,21
Euro	2,8722	3,0050	4,62
Sepet (*)	2,7619	2,8709	3,94
EUR/USD Paritesi	1,0828	1,0982	1,42
USD/JPY Paritesi	124,07	123,79	-0,23

(*) 0,5 USD + 0,5 EUR

Hafta başında St. Louis Fed Başkanı Bullard'ın ABD ekonomisindeki toparlanmayla birlikte ülkede faiz artırım sürecinin yılın üçüncü çeyreğinde başlayacağını açıklamasının ardından dolar diğer gelişmiş ülke para birimleri karşısında kazancını artırarak son 3 ayın en yüksek seviyesine ulaştı. İzleyen günlerde ise, Yunanistan'ın mali reform programı sürecinde atılmış olduğu adımlar yatırımcıların yüksek getirili varlıklara yönelimini beraberinde getirdi. Böylece, EUR/USD paritesi bir önceki haftaya göre %1,4'lük artış kaydederek 1,0982'ye yükseldi. Hafta genelinde yatay bir seyir izleyen USD/Yen paritesi ise haftalık bazda %0,2 oranında gerileyerek 123,8 seviyesinde gerçekleşti.

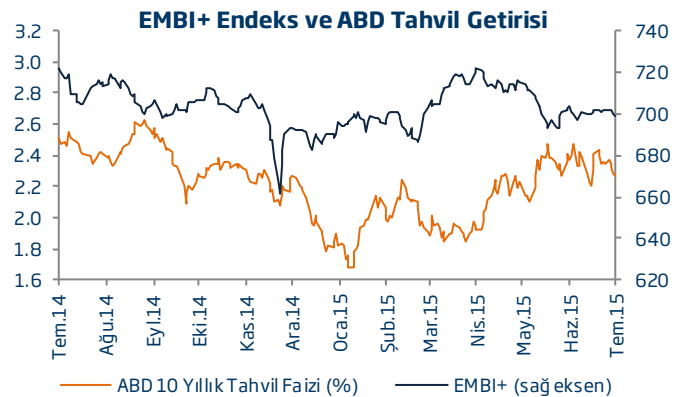
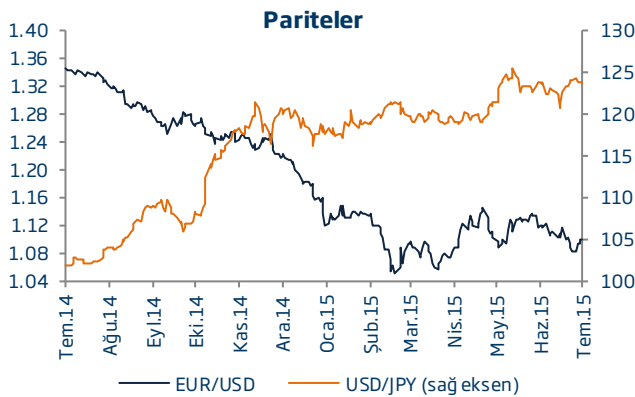
Bu dönemde, yurt içi piyasalarda artan endişeler ve belirsizlikler nedeniyle Türk Lirası diğer ülke para birimlerine kıyasla daha olumsuz bir performans sergiledi. Haftayı %3,2'lik yükselişle kapatan USD/TL, Cuma günü 2,7367 ile son 6 haftanın en yüksek seviyesine ulaştı. EUR/USD paritesindeki yükselişin de etkisiyle artışın belirginleştiği EUR/TL haftalık bazda %4,6 yükselerek 3,0050 oldu.

Eurotahvil Piyasaları

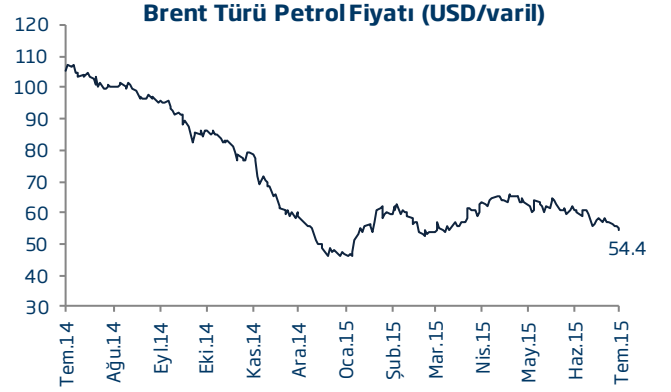
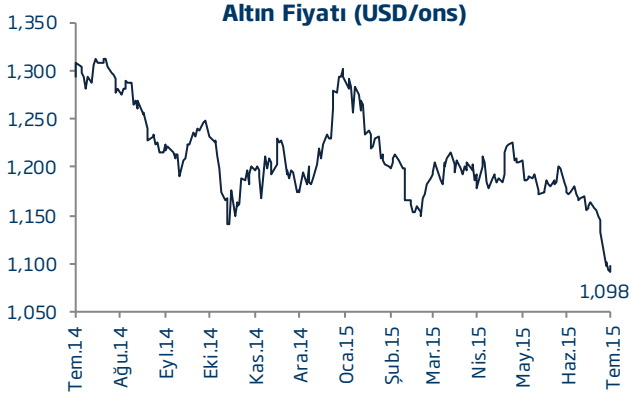
Fed'in 2015 yılı içerisinde faiz artırım sürecine başlayacağı yönündeki beklentilerle birlikte, ABD 10 yıllık Hazine tahvil faizleri geçtiğimiz hafta gerileme eğilimindeydi. Nitekim Perşembe günü ABD'de açıklanan haftalık işsizlik maaşı başvuru verisinin olumlu bir görünüme işaret etmesi ABD varlıklarına yönelik talebi artırdı. Bu süreçte, gelişmekte olan ülke varlıklarına yönelik talep ise nispeten yatay bir seyir izledi.

Böylece, gelişmekte olan ülkelerin ve Türk eurotahvillerine ait risk primleri önceki haftaya göre 16'şar baz puan artarak sırasıyla 407 ve 261 seviyesinde gerçekleşti.

Kaynak: Reuters

Emtia Piyasaları

Fed'in faiz artırım sürecine yaklaştığı yönündeki beklentilerin piyasalarda ağırlık kazanmasıyla birlikte altın fiyatlarındaki gerileme geçtiğimiz hafta hız kazandı. Büyük yatırım fonlarının altın varlıklarını satmasının ardından haftaya keskin düşüşle başlayan altın fiyatları izleyen günlerde de aşağı yönlü bir seyir izledi.

Böylece, haftalık bazda %3,1 oranında gerileyen altın fiyatları Cuma gününü 1.098 USD/ons'tan tamamladı. Altın fiyatları, küresel piyasalarda Nisan 2010'dan bu yana en düşük seviyesinde seyrediyor.

Son haftalarda gerileme eğiliminde olan petrol fiyatları bu eğilimini geçtiğimiz hafta da devam ettirdi. Irak ve ABD'de artan üretiminin yanı sıra Çin ekonomisindeki yavaşlama paralelinde petrol piyasalarında arz/talep dengesizliği oluşacağı yönündeki beklentiler bu gelişmede etkili oldu. Haftalık bazda %4,1 oranında gerileyen Brent türü ham petrolün varil fiyatı, Cuma günü 54,4 USD ile son 14 haftanın en düşük seviyesinde gerçekleşti.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yrd.

erhan.gul@isbank.com.tr

Aslı Şat Sezgin - Uzman

asli.sat@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman Yrd.

ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <http://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.